

2. Tiedonkäsittelyn tutkimus

LISÄTEHTÄVÄ

1. Mitä tarkoitetaan seuraavilla tiedonkäsittelyn tutkimukseen liittyvillä osa-alueilla? Ota selvää internetin avulla.

- a) kognitiotiede
- b) kliininen neuropsykologia
- c) havaintopsykologia

Ratkaisut lisätehtäviin:

a) Kognitiotiede on 1950-luvulla syntynyt monitieteinen tieteenala, jossa tutkitaan kognitiivisia ilmiöitä. Kognitiotieteessä keskeistä on tutkimuskohteiden tarkasteleminen tiedon esittämisen ja informaationprosessoinnin näkökulmista. Psykologian ja neurotieteiden lisäksi kognitiotieteessä keskeisessä roolissa ovat muun muassa tekoälyn tutkimus, kielitieteet ja filosofia.

b) Kliininen neuropsykologia on psykologian osa-alue, jonka tutkimuskohteena on aivojen toimintahäiriöiden vaikutus ihmisen toimintaan. Kliininen tarkoittaa käytännölliseen potilastyöhön ja potilaiden hoitoon kuuluvaa. Kliiniset neuropsykologit ovat kiinnostuneista siitä, miten erilaiset aivojen toimintahäiriöt vaikuttavat eri tiedonkäsittelytoimintoihin, tunteisiin ja käyttäytymiseen. Kliinisen neuropsykologian voidaan katsoa kehittyneen käsi kädessä neuropsykologian kanssa, sillä neuropsykologia lähti liikkeelle potilastapauksien tutkimisesta. Suomessa terveydenhuollossa työskentelee tällä hetkellä muutamia satoja kliinisiä neuropsykologeja, jotka ovat jatkokouluttautuneet tälle erikoisalalle psykologin koulutuksensa jälkeen.

c) Havaintopsykologia on psykologian osa-alue, jossa tutkitaan havaitsemista. Se on lähellä sekä kognitiivista psykologiaa että neuropsykologiaa. Havaintopsykologiassa tutkitaan esimerkiksi sitä, miten värit tai muodot havaitaan eli minkälaista kognitiivista ja hermostollista toimintaa niiden havaitsemiseen liittyy, tai sitä, minkälainen yhteys on fyysikaalisen valon määrän ja havaitun valon määrän välillä.